Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠ্যপুথি

সমাজ বিজ্ঞান

(দ্বিতীয় ভাগ)

অৰ্থনীতি আৰু ৰাজনীতি খণ্ডৰ আগকথা

পাঠ - ২২

গণতন্ত্ৰ নাগৰিক আৰু নাগৰিকত্ব

দৰ্শনা তালুকদাৰ

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

গণতন্ত্ৰ

গণতন্ত্ৰ শব্দটো দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে :

গণ

তন্ত্ৰ

- গণ মানে হৈছে জনসাধাৰণ আৰু তন্ত্ৰ মানে হৈছে শাসন।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- অৰ্থাৎ গণতন্ত্ৰ মানে হৈছে জনসাধাৰণক শাসন কৰা।

গণতন্ত্ৰৰ বৈশিষ্ট্য :

- গণতন্ত্ৰৰ দৃষ্টিত সকলো মানুহ সমান
- গণতন্ত্ৰ জনকল্যানমুখী ব্যৱস্থা
- নিৰ্বাচন
- দুটা বা ততোধিক ৰাজনৈতিক দল থাকে
- বিৰোধী দল
- নিৰ্বাচনত ভোটদানৰ অধিকাৰ

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

গণতন্ত্ৰৰ প্ৰকাৰ :

- প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰ :
- যিগণতন্ত্ৰত জনসাধাৰণে চৰকাৰৰ শাসন ব্যৱস্থা পোনপটীয়াকৈ অংশগ্ৰহণ কৰে তাকে প্ৰত্যক্ষ গণতন্ত্ৰ বোলে।
- প্ৰাচীন গ্ৰীক নগৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহত এই গণতন্ত্ৰৰ প্ৰচলন আছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- পৰোক্ষ গণতন্ত্ৰ :
- যি গণতন্ত্ৰত জনসাধাৰণে চৰকাৰৰ পৰিচালনা নকৰি তেওঁলোকে সময়ে সময়ে নিৰ্বাচন কৰি দিয়া প্ৰতিনিধিসকলৰ দ্বাৰা চৰকাৰ পৰিচালনা কৰা হয় তাকে পৰোক্ষ গণতন্ত্ৰ বোলে।
- ভাৰত, ইংলেণ্ড, ৰাছিয়া আদি দেশত এই গণতন্ত্ৰৰ প্ৰচলন আছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

নাগৰিক

- বৰ্তমান এখন ৰাষ্ট্ৰত স্থায়ীভাবে বসবাস কৰা সকলো লোককে সেই দেশখনৰ নাগৰিক হিচাপে গণ্য কৰা হয়।
- নাগৰিকে সকলো অধিকাৰ ভোগ কৰিব পাৰে, যেনে- পৌৰ অধিকাৰ আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

জানি থওঁ আহা

পৌৰ অধিকাৰসমূহ হ'ল —

- জীৱন ৰক্ষাৰ অধিকাৰ, মতামত প্ৰকাশৰ অধিকাৰ, ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ অধিকাৰ।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

জানি থওঁ আহা

ৰাজনৈতিক অধিকাৰসমূহ হ'ল —

- ভোটদানৰ অধিকাৰ
- ভাৰতীয় নাগৰিকসকলে ১৮ বছৰ বয়সত ভোটাধিকাৰ লাভ কৰে।
- নিৰ্বাচনত প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰাৰ অধিকাৰ

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

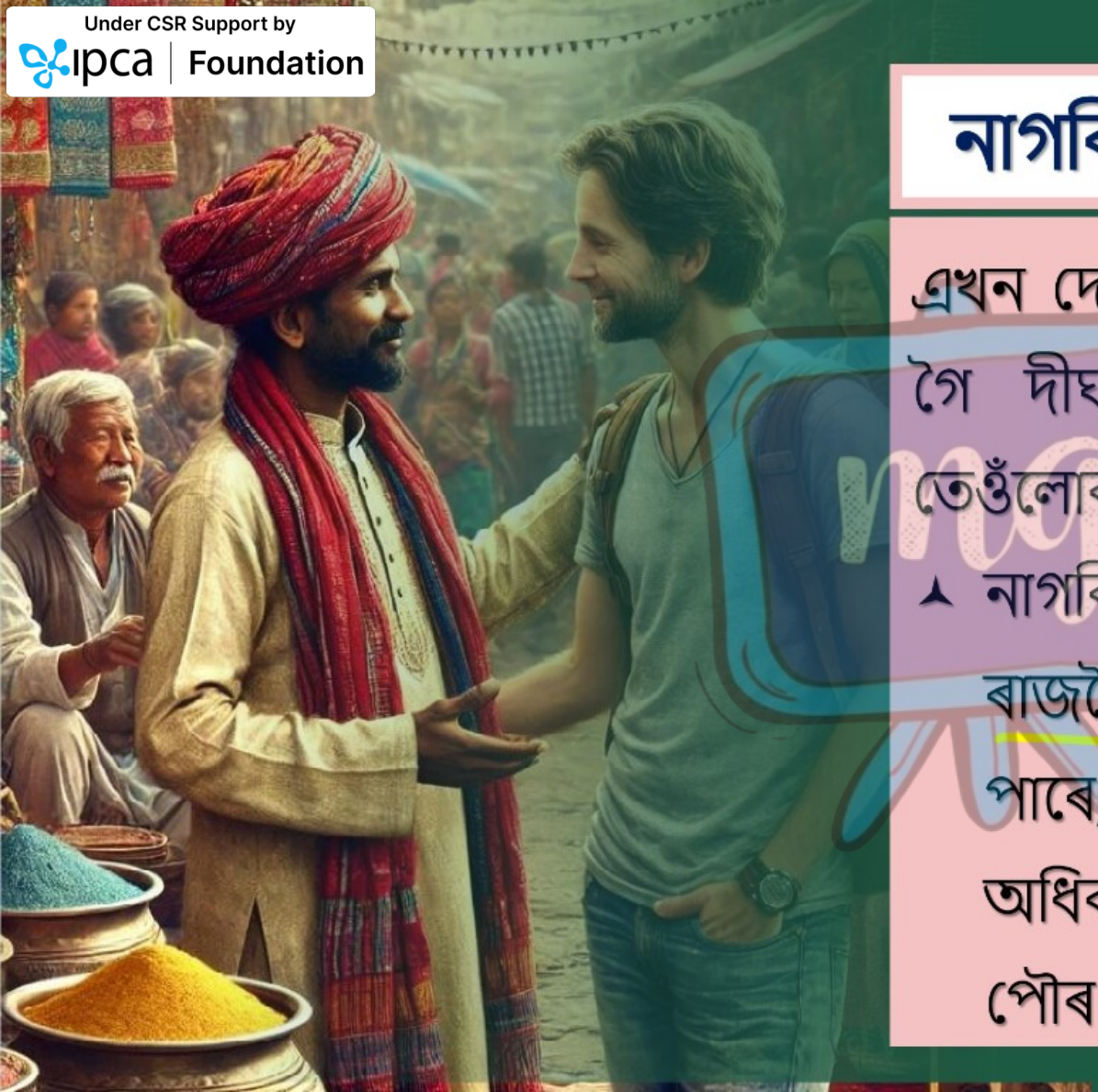

নাগৰিক কোন?

- এখন ৰাষ্ট্ৰৰ ভূখণ্ডত স্থায়ীভাবে বাস কৰা আৰু ৰাষ্ট্ৰই প্ৰদান কৰা সকলো অধিকাৰ ভোগ কৰা লোকসকল হ'ল নাগৰিক।
- নাগৰিকে নিজৰ দেশখনৰ প্ৰতি আনুগত্য প্ৰদৰ্শন কৰে।
- নাগৰিকৰ সুৰক্ষা, নাগৰিকৰ গনতান্ত্ৰিক অধিকাৰ ৰক্ষা কৰাটো চৰকাৰৰ প্ৰধান কৰ্তব্য।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ পাৰ্থক্য

এখন দেশৰ নাগৰিকে অন্য দেশ এখনলৈ গৈ দীৰ্ঘদিন ধৰি তাত থাকে তেতিয়া তেওঁলোকক বিদেশী বুলি কোৱা হয়।

- নাগৰিকে দেশখনৰ সকলো পৌৰ আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰ ভোগ - কৰিব পাৰে, কিন্তু বিদেশীয়ে ৰাজনৈতিক অধিকাৰ ভোগ কৰিব নোৱাৰে, কেৱল পৌৰ অধিকাৰহে পায়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- নাগৰিকে নিজৰ দেশৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু আনুগত্য প্ৰদৰ্শন কৰে, কিন্তু বিদেশী এজনে নিজৰ দেশৰ বাহিৰে আন দেশৰ প্ৰতি আনুগত্য দেখুৱাবলৈ বাধ্য নহয়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

ভাৰতত নাগৰিকত্ব লাভ কৰাৰ উপায়

- জন্মসূত্ৰে।
- বংশানুক্ৰমে।
- পঞ্জীয়নৰ দ্বাৰা।
- দেশীয়কৰণৰ দ্বাৰা।
- ৰাজ্যক্ষেত্ৰ চামিলকৰণৰ দ্বাৰা।

১৯৭৫

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

নাগৰিকত্ব হেৰুৱাৰ কাৰণ

- দেশ বিৰোধী কার্যত লিপ্ত হ'লে।
- অন্য দেশৰ নাগৰিকত্ব গ্ৰহণ কৰিলে।
- ভাৰতীয় ছোৱালী এজনীয়ে যদি অন্য দেশৰ নাগৰিকক বিয়া কৰাই সেই দেশৰ নাগৰিকত্ব গ্ৰহণ কৰে।
- নাগৰিক এজন যদি বহুবছৰ একেবাৰে নিজৰ দেশৰপৰা আতৰি থাকে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

মূল্যায়ন

১। বিদেশীসকলে পৌৰ _____ অধিকাৰ ভোগ কৰিব নোৱাৰে।

২। আমাৰ দেশ ভাৰতত এজন ব্যক্তিয়ে ১৮ _____ বছৰ বয়সত ভোটাধিকাৰ লাভ কৰে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা —

১। গণতান্ত্রিক চৰকাৰ হ'ল প্রতিনিধিমূলক চৰকাৰ/স্বেচ্ছচাৰী চৰকাৰ।

২। এজন নাগৰিকে দেশৰ হকে কাম কৰিলে/ৰাষ্ট্র বিৰোধী কাম কৰিলে নাগৰিকত্ব বিলোপ হ'ব পাৰে।